

USNESENÍ

Krajský soud v Brně projednal ve veřejném zasedání konaném v Brně dne 19. 9. 2019 odvolání **obžalovaného J. A., nar. XXXX ve XXXX**, občana Slovenské republiky, bez zaměstnání, trvale bytem XXXX, XXXX, t. č. ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici XXXX, proti rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 15. 7. 2019, č. j. 1 T 73/2019-93 a rozhodl

takto:

Podle § 256 trestního řádu se odvolání **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný J. A. uznán vinným přečinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku, jehož se dle skutkových zjištění soudu prvního stupně dopustil tím způsobem, že v přesně nezjištěné době měsíce února 2019 v areálu Věznice Rapotice, kde vykonával trest odnětí svobody, ačkoli si byl vědom, že porušuje regulovaný a kontrolovaný režim daný ustanovením § 28 odst. 1, 3 písm. b) zákona č.169/1999 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody ve znění pozdějších předpisů, užil opakovaně psychotropní látku ve smyslu § 2 písm.a) zákona č.167/1998 Sb. o návykových látkách tak, že si v době před dnem 18.2.2019 aplikoval látku pervitin obsahující metamfetamin, která je zařazena mezi psychotropní látky podle seznamu č. 5 přílohy č.5 Nařízení vlády č.463/2013 Sb., jejíž přítomnost v těle byla potvrzena dne 18.2.2019 v 13.35 hodin odběrem vzorku moči s následným toxikologickým vyšetřením a to i přesto, že rozhodnutím vězeňské služby č.j. VS 30336/ČJ-2018-800632 byl kázeňsky potrestán za konzumaci látky pervitin obsahující metamfetamin, pod jejímž vlivem se nacházel dne 19.2.2018 v 9.20 hodin, v době výkonu trestu odnětí svobody, v areálu Věznice Rapotice, a dále rozhodnutím vězeňské služby č.j. VS-126824/ČJ-2018-800632 byl kázeňsky potrestán za konzumaci látky pervitin obsahující metamfetamin a látky tetrahydrokanabinol uvedené v seznamu č.4 přílohy č.4 Nařízení vlády 463/2013 o seznamech návykových látek, pod jejichž vlivem se nacházel dne 19.10.2018 v 10.20 hodin, v době výkonu trestu odnětí svobody, v areálu Věznice Rapotice.
2. Za to obžalovanému byl uložen trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s ostrahou.
3. Rozsudek nenabyl právní moci, neboť proti němu včas podal odvolání obžalovaný, přičemž toto je zdůvodněno prostřednictvím jeho obhájce. Namítá, že soud prvního stupně se nevypořádal

s uplatněnou obhajobou, neboť tato směřovala v tom směru, že obžalovaného není možno trestat instituty trestního práva, neboť není naplněna objektivní stránka trestného činu, princip rovnosti při posouzení obdobných skutků, subjektivní stránka deliktu a zásada subsidiarity trestní represe. Poukazuje na to, že obžalovaný je stíhán pro jeden skutek, předchozí dva skutky se dostaly do skutkové věty obžaloby jako demonstrace závažnosti jednání obžalovaného, neboť tyto dva předchozí skutky byly považovány za kárné provinění. Pokud tytéž skutky, kterých obžalovaný se dopustil 19. 2. 2018 a 19. 10. 2018 jsou kázeňským kárným proviněním, lze těžko dovodit, že by se další takový skutek měl kvalifikovat jako trestný čin. Z ustanovení § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku nelze totiž dovodit, že třetí kázeňské provinění je trestným činem, kdy obhajoba navíc poukazuje na to, že tohoto přečinu se může dopustit pouze někdo, kdo se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu, což obžalovaný nedělal. Pouze nedodržel některá pravidla výkonu trestu odnětí svobody. Obhajoba polemizuje se závěry soudu prvního stupně, má za to, že rozsudek nebyl odůvodněn v intencích § 125 odst. 1 trestního řádu, domáhá se, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc postoupil k projednání vězeňské službě coby kázeňské provinění.

4. Krajský soud v Brně jako soud odvolací přezkoumal podle hledisek § 254 odst. 1, odst. 3 trestního řádu zákonost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytykánych vad. K vadám, které nebyly odvoláním vytykány, by odvolací soud přihlédl, jen pokud by měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Na základě tohoto postupu pak dospěl k závěru, že je nutno rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení s tím, že současně poznamenává, že neshledal nevytykávané vady, které by měly vliv na správnost výroku napadeného rozsudku.
5. Pokud se týká řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, v tomto nebyly zjištěny takové podstatné vady, jak má na mysli ustanovení § 258 odst. 1 písm. a) trestního řádu, tedy vady spočívající v porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby. Z hlediska ustálení skutkového stavu je patrné, že soud I. stupně provedl veškeré důkazy potřebné k tomu, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho meritorní rozhodnutí podle ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu. V tomto směru soud I. stupně hodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 trestního řádu provedené důkazy na základě pečlivého uvážení všech okolností případu, a to jednotlivě i v jejich souhrnu. Nevytrhával tedy jednotlivé důkazy z kontextu provedené dokazování, ale přihlížel i ke vzájemným vazbám a souvislostem. Odůvodnění napadeného rozsudku stran zásadních skutkových zjištění pak odpovídá ustanovení § 125 trestního řádu, kdy soud I. stupně vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel, jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporovaly. V tomto směru lze proto na příslušné pasáže odůvodnění napadeného rozsudku odkázat.
6. Ani odvolací soud nemá pochybnosti o tom, že se skutek tak, jak je uveden ve výroku napadeného rozsudku, jímž byl obžalovaný uznán vinným, stal.
7. Soud I. stupně na základě provedené dokazování dostatečným způsobem objasnil rozhodné okolnosti. Ze spisového materiálu vyplývá, že u obžalovaného byl proveden opakovaný odběr moči za účelem zjištění vlivu návykových látek u obžalovaného, výsledek vždy potvrdila akreditovaná toxikologická laboratoř Fakultní nemocnice u sv. Anny. Je zřejmé, že vzorek odebraný dne 19. 2. 2018 byl pozitivní na pervitin, vzorek odebraný dne 19. 10. 2018 byl pozitivní na pervitin a tetrahydrokanabinol, vzorek odebraný následně dne 18. 2. 2019 byl opět pozitivní na pervitin. V případě prvních dvou pozitivních zjištění na pervitin, a to po odběru vzorku ze dne 19. 2. 2018, 19. 10. 2018 vězeňská služba uložila obžalovanému J. A. kázeňské tresty. Obžalovaný však i nadále porušoval řád výkonu trestu odnětí svobody, a dne 18. 2. 2019 byly ve vzorku jeho moči opět nalezeny stopy pervitinu.

8. Krom opakovaných nálezů stop pervitinu v moči odsouzeného je zřejmé, že odsouzený též jiným způsobem narušoval výkon trestu. Dne 17. 2. 2018 se nevrátil z pobytu mimo věznici, dne 7. 1. 2019 byl potrestán důtkou za poškozování majetku vězeňské služby ČR. Je tedy zřejmé, že odsouzený svým jednáním opakovaně porušoval stanovený pořádek a kázeň. Zejména však opakovaně konzumoval látky obsahující metamfetamin a tetrahydrokanabinol.
9. Soud prvního stupně tudíž zcela správně jeho jednání posoudil jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku, neboť je zřejmé, že odsouzený ve výkonu trestu se opakovaně dopouštěl závažného jednání, aby zmařil účel trestu. K naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku se vyžaduje závažné jednání pachatele, tedy takové jeho jednání, které vykazuje výraznější intenzitu, je zpravidla soustavnější a jehož důsledkem bude maření, nebo podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění dosažení účelu trestu či vazby. Za splnění těchto předpokladů může být takovým závažným jednáním i nedovolená konzumace návykové látky odsouzeným ve věznici, pokud s ohledem na soustavnost či opakovanost konzumace, povahu a charakter požívané látky, dochází alespoň k znesnadnění dosažení účelu výkonu trestu odnětí svobody.
10. Objektem trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání je zájem na řádném výkonu rozhodnutí státních orgánů. Zákonný znak vyjádřený formulací „maří, nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí“ znamená, že rozhodnutí, které má být v době činu vykonáno, fakticky z důsledku jednání pachatele vykonáno není, ani ho nelze vykonat, případně je vykonáno jen za podstatně ztížených podmínek.
11. Podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 169/1999 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů, je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek nebo poškodit zdraví. Látka pervitin obsahující metamfetamin je zařazena mezi psychotropní látky podle přílohy č. 5 nařízení vlády č. 463/2013 Sb. Pro naplnění znaku trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku se vyžaduje závažné jednání, tedy jednání vykazující výraznější intenzitu, a zpravidla soustavnější, jehož důsledkem je maření nebo podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění dosažení účelu trestu či vazby. Za závažné jednání směřující k zmaření účelu vykonávaného trestu se podle konstantní judikatury považuje soustavné či opakované požívání drog odsouzeným, když tímto jednáním je naplněn znak trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání. Je zřejmé, že závažným jednáním není ojedinělý méně intenzivní akt, který není reálně spojen s mařením či podstatným ztížením výkonu rozhodnutí. Soustavné či opakované požívání drog odsouzeným se však za závažné jednání směřující ke zmaření účelu trestu považuje.
12. Pokud tudíž soud prvního stupně dospěl k závěru, že odsouzený J. A. v době výkonu trestu odnětí svobody opakovaně požil, resp. aplikoval si látku pervitin, obsahující metamfetamin, a to přestože v minulosti již byl právě za takové jednání postižen kázeňským trestem, tak mařil výkon rozhodnutí soudu, neboť jeho jednání je nutno považovat za závažné, mařící účel trestu, kterým je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti a vychovávat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit i na ostatní členy společnosti. Soud I. stupně tudíž zcela správně uzavřel, že jednání obžalovaného vykazuje zákonné znaky přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku, když je zřejmé, že společenská škodlivost jednání obžalovaného spočívá v maření zájmu na řádném výkonu rozhodnutí státních orgánů, maření dodržování podmínek výkonu trestu odnětí svobody, v jehož důsledku došlo k znesnadnění účelu trestu.

13. Správně soud prvního stupně dospěl též k závěru, že obžalovaný J. A. v době výkonu trestu odnětí svobody opakovaně neoprávněně užil psychotropní látku, přičemž jednal tak v úmyslu přímém. Zcela tak byla naplněna subjektivní stránka jednání obžalovaného, jenž nepochybně věděl, že ve výkonu trestu odnětí svobody je odsouzeným zakázáno aplikovat si či konzumovat návykové látky, věděl, že svým chováním se dopouští protiprávního jednání, ostatně 2 x již za takového jednání byl postižen kázeňským trestem, přesto opakovaně úmyslně si návykovou látku aplikoval, a tímto jednáním narušoval výkon trestu odnětí svobody. Je tedy zřejmé, že subjektivní stránka jeho jednání byla naplněna beze zbytku.
14. Odvolací soud nepřisvědčil ani námitkám obhajoby domáhajícím se uplatnění zásady ultima ratio, tedy zásady subsidiarity trestní represe.

Při posuzování otázky, zda skutek je či není trestným činem, soud I. stupně v trestním řízení nejprve provede potřebná zjištění o rozhodných skutkových okolnostech a dále učiní závěr o tom, zda zjištěné skutkové okolnosti naplňují formální znaky trestného činu. Poté případně, pokud to přichází v úvahu s ohledem na konkrétní okolnosti, které by mohly nasvědčovat tomu, že posuzovaný čin nedosahuje potřebné míry společenské škodlivosti, se soud vypořádá s tím, zda lze uplatnit se zřetelem na zásadu subsidiarity trestní represe a z ní vyplývajícího principu ultima ratio trestní odpovědnost pachatele. Není vyloučen ani případ, kdy se použije zásada subsidiarity trestní represe na základě nedostatečné míry společenské škodlivosti, aniž by se uplatnila odpovědnost podle jiného předpisu. Nevykazuje-li určitý protiprávní čin potřebnou společenskou škodlivost, nelze z jeho spáchání vyvozovat trestní odpovědnost. Při úvaze, zda s přihlédnutím ke společenské škodlivosti nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného trestního předpisu, soud musí zvažovat přístup, že ochrana právních statků má být v první řadě uplatňována prostředky jiných právních odvětví a teprve tam, kde je taková ochrana neúčinná, je na místě uplatňovat trestní odpovědnost. Na druhé straně princip ultima ratio nelze vykládat v tom smyslu, že trestní postih závisí pouze na tom, zda se jeví, zda byly uplatněny i mimo trestně právní prostředky. Nutno totiž přihlídnout k tomu, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání. Tento závěr je v případě méně závažných trestných činů korigován použitím zásady subsidiarity trestní represe, podle níž trestní odpovědnost pachatele a trestně právní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Odvolací soud konstatuje, že samotná skutečnost, že protiprávní čin vykazuje všechny znaky uvedené v základní skutkové podstatě, zásadně znamená dosažení odpovídající míry typové společenské škodlivosti.

Přechínu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 347 odst. 1 písm. g) trestního zákoníku se dopustí pachatel, který se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon nebo účel trestu. Pokud jsou uplatněny veškeré znaky skutkové podstaty právě tohoto přechínu, tak je zřejmé, že rezignací na trestní postih by nedošlo k účinnému působení na pachatele trestného činu, a to jak ochrannému, preventivnímu, tak represivnímu. V případě obžalovaného odvolací soud v souvislosti s úvahami výše uvedenými neshledal, že by se jeho čin vymykal běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Uplatnění zásady subsidiarity trestní represe tudíž zde nenachází své místo. Proto i tuto námitku obžalovaného shledal odvolací soud za neopodstatněnou.

Odvolací soud tudíž nepřisvědčil námitkám obhajoby ve vztahu k výroku o vině a tento výrok shledal zcela správným.

15. Odvolací soud tudíž uzavřel, že soud I. stupně nepochybil ani v právních závěrech, jestliže jednání obžalovaného uvedené ve výroku napadeného rozsudku podřadil pod skutkovou podstatu přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku, jehož veškeré zákonné znaky svým jednáním naplnil, když správně dospěl k závěru, že jednal zaviněně, a to ve formě přímého úmyslu podle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.
16. Pochybení neshledal odvolací soud ani ve výroku o uloženém trestu. Shledal, že soud I. stupně při svých úvahách o druhu a výměře trestu striktně vycházel ze všech hledisek uvedených v § 39 až 42 trestního zákoníku. Přihlédl jak k okolnostem polehčujícím, tak i k okolnostem přitěžujícím, dostatečným způsobem uvedl všechny okolnosti charakterizující stupeň společenské škodlivosti jednání obžalovaného. Nepochybně v neprospěch obžalovaného přihlédl ke skutečnosti, že tento má v rejstříku trestů 5 záznamů, pro různorodou trestnou činnost, když zjistil, že odsouzený byl odsouzen i k nepodmíněným trestům odnětí svobody. Přihlédl ke skutečnosti, že obžalovaný trestné činnosti se dopouští v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Při neshledání okolnosti polehčující a zohlednění osoby obžalovaného, okolnosti případu, závažnosti spáchaného přečinu, osobních poměrů zjištěných u obžalovaného, jeho přístupu k dříve uloženým trestům, tak uložení trestu odnětí svobody mírně pod polovinou zákonné trestní sazby § 337 odst. 1 trestního zákoníku nelze shledat nepřiměřeně přísným ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) trestního řádu a to jakožto trestu nepodmíněného, když je nepochybné, že vůči obžalovanému jenž vykonává trest odnětí svobody a právě v souvislosti s výkonem trestu odnětí svobody se trestné činnosti dopustil, nelze působit jiným druhem trestu, než opětovně trestem odnětí svobody spojeným s přímým výkonem. Pochybení neshledal odvolací soud ani v zařazení obžalovaného pro výkon uloženého trestu do věznice s ostrahou, neboť zcela byly splněny podmínky ustanovení § 26 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku.
17. Vzhledem k tomu, že odvolací soud shledal námitky obžalovaného uplatněné prostřednictvím jeho obhájce nedůvodnými a rozhodnutí zcela správným a zákonným, tak odvolání v plném rozsahu zamítl.

Poučení o opravných prostředcích:

Proti tomuto rozhodnutí není řádný opravný prostředek přípustný, takže **rozhodnutí nabylo právní moci a je vykonatelné** (§ 139 odst. 1 písm. a), b)cc), § 140 odst. 1 trestního řádu).

Lze však proti němu **podat dovolání** (§ 265a odst. 1,2 trestního řádu).

Dovolání mohou podat (§ 265d odst. 1 trestního řádu)

- nejvyšší státní zástupce, který je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch či v neprospěch obviněného (§ 265d odst. 1 písm. a), § 265f odst. 1 trestního řádu).
- obviněný pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 trestního řádu).
- je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též zákonný zástupce i jeho obhájce.

Dovolání se podává u soudu, který rozhodl v I. stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje (§ 265e odst. 1 trestního řádu).

O dovolání rozhoduje **Nejvyšší soud České republiky** (§ 265c trestního řádu).

V dovolání, kromě obecných náležitostí uvedených v § 59 odst. 3 trestního řádu, **musí být uvedeno** (§ 265f odst. 1 trestního řádu)

- proti kterému rozhodnutí dovolání směřuje,
- který výrok, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je napadán,
- čeho se dovolatel domáhá,
- konkrétní návrh na rozhodnutí dovolacího soudu,
- odkaz na zákonná ustanovení § 265b odst. 1 písm. a)-l), nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 2 trestního řádu).

Kdo podal **zcela bezvýsledně dovolání**, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem (§ 153 odst. 1 trestního řádu). Paušální částka nákladů v řízení o zcela bezvýsledně podaném dovolání činí **10.000,- Kč** (§ 3a vyhlášky č. 312/1995 Sb.).

Brno 19.09.2019

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu